

Szociálpszichológia I. tematika

2011/2012

1. A szociálpszichológiai kutatás történeti előzményei

(a szociálpszichológia definíciója; történeti áramlatok és aktuális témák a szociálpszichológiában; alapvető axiómák és alapelvek a szociálpszichológiában)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). Mi a szociálpszichológia? 49-76.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Graumann, C.F. (1995): Bevezetés a szociálpszichológia történetébe, 21-38. old. Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J.P., és Stephenson, G.M. (szerk.), Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

2. Kutatási kérdések és az elméletek szerepe a szociálpszichológiában

(kutatási kérdések; legfontosabb eljárások; az etikai kérdések szerepe a kutatásban)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). A kutatás módszertana: ahogyan a kérdéseket felteszik és megválaszolják, 85-133.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Manstead, A.S. és Semin, G.R. (1995): Módszertan a szociálpszichológiában: az ötlettől a cselekvésig, 79-105.old. Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J.P., és Stephenson, G.M. (szerk.), Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

3-4. Személyészlelés és attribúció

(az első benyomások kialakítása – kulcsok, magyarázatok és következtetések; a szisztematikus információfeldolgozás sajátosságai és szerepe; az attribúciók fajtái, modelljeik és szerepük az első benyomások módosításában; komplex benyomások formálása; benyomások és viselkedés összefüggései; a benyomással konzisztens viselkedés kivitelezése; a benyomások megváltozása)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). Személyészlelés, 133-189.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Asch, S. (1973). Személyekről alkotott benyomások, 137-182.old. Hunyady Gy. (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Nisbett, R.E: (1984). A személyiségvonások építménye a laikus és hivatásos pszichológiában, 116-146.old. Hunyady Gy. (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Hewstone, M. és Antaki, C.H. (1995). Az attribúcióelmélet és a társas viselkedés magyarázatai, 130-163.old. Hewstone, M.,

Stroebe, W., Codol, J.P., és Stephenson, G.M. (szerk.), Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

5. A self

(korai elméletek; ömagunk és mások megismerésének összevetése; koherencia a self-alakulás folyamatában; önértékelés; én-prezentálás)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). A self, 189-257.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Markus, H. és Smith (1991). Az én-sémák hatása mások észlelésére, 145-182.old. Hunyady Gy. (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.

6. Csoportok percepciója

(az előítéletek okai és célpontjai a különféle elméletek tükrében; szociális kategorizáció; a sztereotípiák; a személyes tapasztalatok szerepe a sztereotípiák formálódásában; a rendszerigazolás elmélete; a sztereotípiák alkalmazása a hétköznapi életben; a sztereotípiák megváltoztatásának és leküzdésének lehetőségei)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). A csoportok észlelése, 257-321.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Hamilton, D.L. (2001): A sztereotípiák megértése: Elméletek és problémák történelmi perspektívában. Hunyady és Lan Anh (szerk.), Sztereotípiakutatás. Hagyományok és irányok. Eötvös Kiadó, Budapest.
- Hunyady, Gy. (2001). A sztereotípiakutatás funkcionális megközelítése, 484-492.old. Hunyady Gy. és Lan Anh (szerk.), Sztereotípiakutatás. Hagyományok és irányok. Eötvös Kiadó, Budapest.
- Hamilton, Rose (1984): A látszatkorreláció és a sztereotip nézetek fennmaradása. Hunyady, Gy. (szerk.): Szociálpszichológia, Gondolat, Budapest.
- Csepeli Gy., Örkény A., és Székelyi, M. (2001). A magyarok a magyarokról, 409-417.old. Hunyady Gy. és Lan Anh (szerk.), Sztereotípiakutatás. Hagyományok és irányok. Eötvös Kiadó, Budapest.

7-8. Attitűdök és meggyőző közlés

(az attitűd fogalma, eredet; funkciójuk; mérés; a meggyőző közlés kutatásának történeti és modern felfogása)

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). Attitűd és attitűdváltozás, 377-433.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- D. Stahlberg, D. Frey: Attitűdök. Struktúra, mérés és funkciók. Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J.P., és Stephenson, G.M. (szerk.), Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
- Stroebe, W. és Jonas, K. (1995). Az attitűdök megváltoztatásának stratégiái, 188-219.old. Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J.P., és Stephenson, G.M. (szerk.), Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

9. Attitűd és viselkedés

(az attitűdök megváltoztatása cselekedetek révén; az önészlelési elmélet (Bem); a cselekvés attitűdök révén való irányítása) a kognitív disszonancia elmélete; Festinger elmélete és ennek kritikája;

Smith, E.R. és Mackie, D.M. (2001). Attitűdök és viselkedés, 433-481.old. Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

- Festinger, L. (1973). A kognitív disszonancia elmélete, 75-84.old. Hunyady (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest

10.-11. Attitűd-dinamika

(a Heider-féle egyensúly-elv és ennek kritikája; Cartwright és Harary elmélete; a Newcomb-féle szimmetria-elv; Newcomb és Heider elméleteinek összehasonlítása; az Osgood-féle kongruitás-elv)

Hunyady, Gy. (1998). Az értékelés konzisztenciája a társas kapcsolatok percepciójában: az ún. kognitív egyensúly kutatásáról, 129-153.old. Történeti bevezetés a szociálpszichológiába: a meghonosítás lépései. Eötvös Kiadó, Budapest.

Abelson, R.P. (1984). A pszichológiai implikáció, 277-325.old. Hunyady Gy. (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.

- Osgood, C. (1973). Kognitív dinamika az emberi ügyek irányításában, 84-116.old. Hunyady Gy. (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.

12-13. A kognitív stílus

(autoritarianizmus és ennek modern felfogása -- Adorno; dogmatizmus -- Rokeach; kognitív konkrétság-absztraktság—Harvey; kognitív komplexitás-szimplitás – Kelly; kognitív zártság -- Kruglanski)

Hunyady Gy. (1998). *Kognitív komplexitás személyek és ideologikus tárgykörök megítélésében*, 181-201.old. Történeti bevezetés a szociálpszichológiába: a meghonosítás lépései. Eötvös Kiadó, Budapest.

- Sanford, N. (1973). Az autoriter személyiség. Hunyady Gy. Szociálpszichológia, Gondolat, Budapest.
- Rokeach, M. és Restle, F. (1980). A nyílt és zárt gondolkodási rendszerek közötti alapvető különbségtevés, 295-317.old. Csepeli Gy. (szerk.), Előítéletek és csoportközi viszonyok. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
- Harvey, O. J. (1984). Fogalmi rendszerek és attitűdváltozás, 524-544.old. Hunyady (szerk.), Szociálpszichológia. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Schaller, M., Boyd, C., Yohannes, M.B. (2001). Az előítéletes személyiség újabb áttekintése. A struktúra iránti személyes szükséglet és a téves csoportsztereotípiák kialakulása, 73-97.old. Hunyady és Lan Anh (szerk.), Sztereotípiakutatás. Hagyományok és irányok. Eötvös Kiadó, Budapest.
- Hunyady Gy. (2006): Nyílt gondolkodással a kognitív lezárásról: a kognitív stílus fogalmának megújítása, 9-32.old. Arie W. Kruglanski: A zárt gondolkodás pszichológiája. Osiris Könyvtár, Budapest.